

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

kteří bylo možné na základě keramiky zařadit do období stěhování národů. V keramice jsou zastoupeny hrubší tvary, ale i zboží vyráběné na hrnčířském kruhu. Z jiných nálezů lze zmínit skleněný emailovaný korál, železné ovčácké nůžky a drobné zlomky dalších železných a bronzových předmětů.

Petr Kos

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov). „Rybníky, U Primálu“. Völkerwanderungszeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLDŘIŠOV (OKR. OPAVA)

„Na Plšťské cestě“. Starší doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Stejně jako v uplynulých letech (Hlas, Krasnokutská 2008, 345; Krasnokutská 2009, 329), tak i v průběhu roku 2009 pokračovala v polní trati „Na Plšťské cestě“ na západním okraji obce Oldřišov výstavba několika nových rodinných domů (č. parc. 291/15, 291/23, 291/27). Poprvé bylo toto naleziště narušeno v roce 2006, kdy byla prozkoumána plocha určená pro infrastrukturu pro budoucí zástavbu rodinnými domy (Krasnokutská 2007, 398–399; Krasnokutská, Zezula 2007, 488–489). Základní poloha je zachycena na ZM ČR 1:10 000, kladovém listu 15–32–10 v okruhu bodů 129:107, 130:110 a 139:104 mm od ZSČ:JSČ. Naleziště se nachází na mírném severovýchodně orientovaném svahu v nadmořské výšce kolem 292 m, cca 100 m jižně od bezejmenné vodoteče.

V roce 2009 byly pozitivní nálezové situace zjištěny na třech parcelách (akce NPÚ č. 10/09, 25/09, 29/09). Podstatná část narušených zahloubených objektů náležela kultuře przeworské (stupně B2, B2/C1), několik výkopů bylo pozůstatkem novověké až recentní aktivity. V případě przeworských nálezů byly dokumentovány běžné sídlištní jámy či jámy zásobní a velké množství kůlových jam. Na parcele č. 291/27 byla odkryta část struktury tvořená 21 většinou pravidelně do řad uskupených zahloubených kůlových jam (s.j. 500–520). Struktura nebyla kompletní, zbylé řady kůlů předpokládáme ve stavbu nenarušeném prostoru. Stavba byla orientována delší osou SZ–JV, zjištělné rozměry byly 9,5 × 3,5 m. Kůlové jámy byly většinou kruhové (v průměru od 0,2–0,65 m) nebo oválné (od 1,1 m do 0,4 m délky a od 0,75 m do 0,35 m šířky), míra zahloubení byla od 0,33 m do 0,18 m. Ve výplních jam se nahodile vyskytovaly drobné uhlíky, mazanice nebo drobné keramické fragmenty. Na parcele č. 291/23 byl odkryt druhý, od předešlého půdorysu zcela odlišný typ zahloubené kůlové konstrukce, tvořené uskupením kůlových jam propojených mělkým žlábkem. Přibližné rozměry půdorysu jsou 4,7 × 3,8 m a orientace Z–V. Směrem na východ od popisované struktury je patrná koncentrace dalších kůlových jam. Otázkou zůstává, zda jsou tyto jámy pozůstatkem jiné (starší či mladší) stavby nebo jsou naopak součástí půdorysu se žlábkem.

Tereza Krasnokutská

Literatura

Hlas, J., Krasnokutská, T. 2008: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 49, 345.

Krasnokutská, T. 2007: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 48, 398–399.

Krasnokutská, T. 2009: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 50, 329.

Krasnokutská, T., Zezula, M. 2007: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 48, 488–489.

Resumé

Oldřišov (Bez. Opava). „Na Plšťské cestě“. Ältere Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PASOHLÁVKY (K. Ú. MUŠOV, K. Ú. PASOHLÁVKY, OKR. BŘECLAV)

„Za Tuchnou, Hradisko, U Vodárny“. Doba římská. Sídliště, vojenská opevněná báze. Záchranný výzkum.

Předstihový záchranný archeologický výzkum v trase budoucí dopravní infrastruktury, plánované v rámci projektu Pasohlávky – Rozvoj lázeňské a rekreační zóny, probíhal v období od 1. března do 20. září 2008 (obecnou charakteristiku výzkumu a celkovou terénní situaci viz kap. Eneolit). Při vlastním odkryvu byly zachyceny nálezové situace z neolitu, eneolitu, doby bronzové a doby římské (viz kap. Neolit, Eneolit, Doba bronzová). Vzhledem k významu výsledků záchranného výzkumu pro celkové zmapování kulturních poměrů v mikroregionu Mušova a Pasohlávek probíhalo jejich zpracování mj. i v rámci grantového projektu GA ČR č. 404/09/1054 a v rámci výzkumného záměru Archeologického ústavu AV ČR Brno č. Z80010507. Realizace záchranného výzkumu a zpracování jeho výsledků by se nemohlo uskutečnit bez přínosné spolupráce dalších členů výzkumného týmu. Zvláště proto autoři tohoto příspěvku děkují výzkumnému technikovi M. Lukášovi a dokumentátorce P. Růžičkové, autorce fotografické dokumentace.

V trase záchranného výzkumu se zřetelně rysují dvě polohy s větší hustotou nemovitých archeologických památek hlásících se do doby římské (obr. 5). Větší počet jich byl nalezen na katastrálním území Pasohlávky, na východním okraji intravilánu obce. Objekty K44, K45 a K46 jsou kůlové jámy situované u bezejmenné vodoteče, které byly pro vysokou hladinu spodní vody dokumentovatelné jen velmi obtížně. Objekt K47 (obr. 6) představuje germánskou polozemnici s pozůstatky po sedmi kůlových jamách (K48–K51, K59–K61). Ve výplni objektu se kromě sporých nálezů germánské, v ruce robené keramiky našel též fragment římské pálené cihly (obr. 6:1). Jde o fragment ploché cihly typu lateres (formát pro fragmentárnost není zjištělný), na níž je zřetelná část výrobní značky (obr. 6:2). Tento kolek ve tvaru planta pedis představuje variantu 2, hojně zastoupenou v původním kontextu římských staveb na Hradisku. Je ve tvaru podešve vojenského sandálu, otočený doleva. Nese nápis LE[G X GPF], ve špičce kolku se nachází vavřínový list (srov. Komoróczy 2003). Z výplně této germánské polozemnice pocházejí kosti tura domácího (zadní záprstní kost s poškozenným proximálním kondylem, fragment alveolárního ob-